

A HTMT HÍREI

Beszélgetés: Több mint térkép – Magyarország Nemzeti Atlasza – Társadalom című kötetéről

Miért különleges, hogyan készült és kiknek ajánlják a négykötetesre tervezett atlaszorosozatot? Erről beszélt a második kiadvány megjelenése után Kocsis Károly akadémikus főszerkesztő és Nemerkenyi Zsombor szerkesztő. A 2021 decemberében Firenzében tartott Nemzetközi Térképészeti Kiállításon több mint 380 pályamunka közül a MNA – Társadalom című kötet angol nyelvű változata nyerte el a közönségdíjat. [...] Miben tudnák meghatározni Magyarország Nemzeti Atlaszának „hivatását”, „küldetését”? Kocsis Károly az MTK EB elnöke: Minden ország, így hazánk nemzeti atlaszának küldetése, legfőbb feladata, hogy az adott állam és nemzet egyik legfontosabb jelképeként reprezentálja az államot, nemzetet, bemutatva annak változó térbeli arculatát, segítse az államigazgatás tervezési és döntési feladatainak ellátását, támogassa, sőt legyen része a tudományos kutatásnak, a köz- és felsőoktatásnak, továbbá elégítse ki a művelt, széles nyilvánosság igényeit is. [...] Nemcsak egyetlen ország (Magyarország) kb. 3100 településének adatait kellett feldolgoznunk, ábrázolnunk, hanem 12 ország több mint 39 000 települését is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

A Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács vezetőit fogadta az MTA elnöke

Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke fogadta Cserniczkó Istvánt, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorát és Orosz Ildikót, a főiskola elnökét. [...] Az Akadémia a háború kitörése óta segíti a beregszászi főiskola működésének fenntartását. A mostani látogatás célja az volt, hogy a két fél egyeztessen az Akadémia szerepvállalásának további lehetőségeiről: arról, hogyan járulhat hozzá az MTA az ukrainai magyar tudományos életben a háború által okozta károk enyhítéséhez, illetve az újrakezdéshez...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Tudománnyal a világ körül videósorozat: Nagy-Szakál Dorottya, kutatóorvos (New York)

Tudománnyal a világ körül - Magyar tudósok az Egyesült Államokban címmel készített videó sorozatot Novák Tamás és Oláh Olívia. A "Magyar Tudósok - USA" Youtube csatornán megosztott videók közül a következő: Nagy-Szakál Dorottya, aki fiatal kora ellenére, komoly nemzetközi szakmai tapasztalattal rendelkezik többek között a mikrobiom, a molekuláris diagnosztika, az új generációs szekvenálás, a gyermekgasztroenterológia, és a fertőző betegségek területén. A New York-i Biotia magánlabor klinikai és kutatási igazgatója, a SUNY Downstate Medical Center-kutatóprofesszora, és a New York-i Tudományos Társaság elnöke...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Kárpátalja: örökség és társadalom c. megjelent az ELKH Új tudományos zsebkönyvtár sorozatának első kötete

Új tudományos zsebkönyvtár címmel tudományos könyvsorozatot indít az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (ELKH) a Typotex Kiadóval együttműködésben. A kezdeményező ELKH Titkárság célja a kutatóhálózatban rendelkezésre álló értékes tudás átadása az egyetemi hallgatók, a tudományos közösség számára. A matematikai és természettudományok, az élettudományok, valamint a bölcsészeti- és társadalomtudományok területeinek változatos, komoly tudományos témáit feldolgozó hiánypótló művek szerzői az ELKH kutatói. A sorozat első, Kárpátalja: örökség és társadalom című kötetének szerzője Fedinec Csilla, az ELKH Társadalomtudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársa...” Forrás: ELKH.org: [teljes cikk >](#)

Artes Liberales előadássorozat: Windhager-Geréd Erzsébet előadása

Kedves Érdeklődők, a Quo vadis, Educatio Musica Sacra Transsylvaniensis? című, 2022. április 27-ére tervezett előadás betegség miatt elmaradt. Az előadás új időpontja: 2022. június 14-e 18.00. [...] Erdély egyházzenei téren is tündérkert. Geopolitikai elszigeteltsége és társadalmi összetétele miatt az egyházzene terén, akárcsak a néprajzban, megfigyelhető bizonyos konzerválódás. [...] Az előadás visszatekint az utóbbi 200 év erdélyi egyházzenei képzésének történetére, bepillantást enged az aktuális helyzetbe...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

A Nemzeti Összetartozás Napja: „Trianoni harangok” című előadás Bécsben

A Nemzeti Összetartozás Napja az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulójára emlékező, június 4-ére eső nemzeti emléknap Magyarországon. Az emléknaphoz kötődően került sor június 1-én Meister Éva színművésznő „Trianoni harangok” című

előadására Bécsben, a Collegium Hungaricumban, a bécsi „Europa“-Club meghívására. [...] Meister Éva színművész az előadás háttéréről és szellemiségéről, Smuk András pedig az „Europa“-Club elnöke az emlékezés fontosságáról beszélt...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: FEMskill Konferencia Felsőpulyán

„Női vállalkozók, nők a gazdaságban“ címmel rendeztek nemzetközi konferenciát Felsőpulyán. Június 1-én a felsőpulyai Tanácsháza adott otthont az INTERREG V-A Ausztria-Magyarország Program keretében, az osztrák-magyar határtérségben megvalósuló FEMskill projekt rendezvényének. A 2020-ban indult projekt az osztrák-magyar határtérségben egyetlen, kifejezetten vállalkozó nőknek, női vállalkozás vezetőknek szóló program...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nyílt napok Tirolban és Vorarlbergben

Innsbruckban a 2021/22-es tanévben 12-en tanultak magyarul a gimnáziumi csoportban. Számukra szabadon választható tárgyként vezetik az oktatást, melynek helyszíne az Adolf-Pichler-Platzon található Bundesrealgymnasium. Az alsó tagozatos gimnazista korosztály heti két órában, a felsősök heti három órában tanulják a magyar nyelvet... [...] Jenewein Antalóczy Izabella az innsbrucki gimnáziumi magyar csoportról: [...] 2021 novemberében beindult a magyar oktatás Vorarlbergben is – a szabadon választható magyar órák központja a Mittelschule Altach, itt vehetnek részt a foglalkozásokon a magyarul tanulni vágyó diákok. Az első tanévben három csoportban 33 gyerek tanul szerdánként és péntekenként magyarul. Összesen 45 gyerek jelentkezett, de van lehetőség kéthetente online foglalkozásokon is részt venni...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Báró Lehár Antal – Bécsben

Az elmúlt évben megjelent „Csak egy hűséges szolgálja urának“ című könyvet mutatták be kedden este Bécsben, a Collegium Hungaricumban. Az előadók a Bécsi Magyar Történeti Intézet meghívására hozták el a báró Lehár Antal emlékiratainak feldolgozása alapján elkészült magyar nyelvű kötetet, amely a Szülőföld Könyvkiadó gondozásában jelent meg. A könyvet először mutatták be Ausztriában, ahol az est moderátora Bertényi Iván történész, a Bécsi Magyar Történeti Intézet igazgatója volt. [...] Farkas Csaba a Szülőföld könyvkiadó vezetője a könyvről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Operettgála Alsóórben

Két és fél év kényszerszünet után újra örököld operett dallamoktól volt hangos Pünkösdhétfőn az alsóöri Kultúrház nagyterme. Az Operettgála a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület egyik legsikeresebb és leglátogatottabb rendezvénye. [...] A Pünkösdi Operettgálán Kálmán Imre, Lehár Ferenc, Ábrahám Pál, Huszka Jenő és Szirmai Albert legismertebb szerzeményei csendültek fel...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Magyar állami kitüntetés Pathy Líviának és Martin Zsivkovitsnak

A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült Pathy Lívia, a Burgenlandi Oktatási Igazgatóság gimnáziumok és szakképző intézmények magyar tanításának szakfelügyelője, a felsőöri Kétnyelvű Szövetségi Gimnázium tanára. A kitüntetést június 2-án adták át a bécsi magyar nagykövetségen. A pedagógus a díjat a burgenlandi magyar nyelvű oktatás érdekében több évtizede elhivatottan végzett munkája elismeréseként kapta. Pathy Lívia, pedagógus, szakfelügyelő a kitüntetésről: [...] Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült továbbá a felsőöri Kétnyelvű Szövetségi Gimnázium nyugdíjazott alapító-igazgatója, Martin Zsivkovits. Az egykori iskolaigazgatót a bécsi magyar nagykövetségen Zsótér Iris, a felsőöri Kétnyelvű gimnázium igazgatója méltatta:...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Magyar témanap az egyetemen

„Das Rehlein ist weggebüjt – A többnyelvűség változatai“ címmel rendezte meg sorban második témanapját június 13-án a Bécsi Egyetem Finnugor Intézete. Az Altes AKH egyetemi campus aulájában tudományos, de széleskörű publikum számára is közérthető előadások hangzanak el a többnyelvűségről, valamint a magyar nyelv és kultúra nemzetközi irodalomban betöltött szerepéről. A rendezvényt Erlinghagen Erika a Finnugor Intézet hungarológia részlegének tanára és kutatója, valamint Vincze Ferenc a Finnugor Intézet asszisztens tanára szervezik. A témanapon délután 16:00 óráig bezárólag a bécsi, szegedi, lipcsei, müncheni, kolozsvári egyetemek tanárai, kutatói tartanak egymást váltva 30 perces előadásokat. [...] A témanap 18:00 órakor egy felolvasóesttel és pódiumbeszélgetéssel zárul, melynek során Fónyad Gábor „Als Jesus in die Puszta kam“ című 2021-ben megjelent kötetét ismerhetik meg az érdeklődők...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Meghívó: 40 éves idén az Alsóőri Kétnyelvű Színjátszó Egyesület és Kultúrkör

A jubileumot dallal, tánccal és persze színpadi játékkal ünneplik június 26-án az alsóőri Felső Malom szabadtéri színpadán. Az elmúlt évtizedek krónikáját pedig könyv örökíti meg az UMIZ kiadásában. Hangos meghívó Szabo Ferdinánd elnöktől: ...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Tanácskozás a kétnyelvűségről a helyhatósági választások évében

A Közigazgatási Minisztérium szervezésében Dobronakon tanácskozást tartottak a nemzetiségileg vegyesen lakott területek kétnyelvűségének megvalósításáról. Az immár 7. alkalommal megtartott ilyen jellegű összejövétel a szlovén kormány által, a kétnyelvűség gyakorlati megvalósítását ösztönző intézkedések keretében jött létre. A találkozó központi témája a községi magyar önkormányzatok tanácsába történő választások megszervezése az előírásokkal összhangban és a választásokon a kétnyelvűség betartása volt...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Székely András Bertalan művelődésszociológus és nemzetiségkutató

A Muravidéki Magyar Rádió Súlypont című adásban nemzetiségi témákról, a Magyarország határain belül és kívül élő magyarok és a Magyarországon élő nemzetiségek sorsáról beszélgetünk Székely András Bertalan művelődésszociológussal és nemzetiségkutatóval...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nyolcrészes oktatófilm-sorozat a felnőttek alapvető kompetenciafejlesztéséről

A Lendvai Népi Egyetem is közreműködött a Szlovén Andragógiai Központ alapvető kompetenciák fontosságát bemutató nyolcrészes oktatófilm-sorozatának elkészítésében. Az Úton a sikeres életig című sorozat Szociális és állampolgári kompetenciák című epizódját ma mutatták be a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában, ahol arról is szóltak, milyen szerepe van a filmnek és a multimédiának az egy életen át tartó tanulásban és a felnőttképzésben...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Irodalmi találkozó a 2. SZ. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában

Zágorec-Csuka Judit könyvtáros, író és költő, az MTA köztestületének külső tagja, valamint David Krančan képregényíró és illusztrátor vendégeskedett a 2. Sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában a Könyv útja című projektum jegyében, amit a SzK Könyvkiadó Közügynökségével és a Szlovén Olvasótársasággal közösen szerveztek meg. A délelőtti találkozóról Botka Ágnes összeállítása következik...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Ábrahám Albert (1931–2022)

Vasárnap este, amikor vihart hozó felhők gyülekeztek a muravidéki ég felett, érkezett a szomorú hír, hogy életének 92. évében örökre elbúcsúzott Ábrahám Albert, a Muravidéki Magyar Rádió hangja, a Népújság egykori technikai szerkesztője, korrektora, fotósa. [...] Ábrahám Albert neve összeforrt a muravidéki magyar sajtó történetével. A rádió legendás hangjaként vált viszont közzismertté, hiszen 1958-tól, a rádió első lépéseitől – egy kis szünettel – 2015-ig, több mint ötven évig a rádió munkatársa volt...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Tárlat: Ösztönös képek egy nagy lendvai visszatérőtől

A Lendvai Zsinagógában június 3-án megnyílt Sakač Milo kiállítása Bukott angyalok címmel. A szülővárosában elsősorban építészként és vállalkozóként ismert Sakač mintegy két évtized után érett művészi kifejezőerővel jelentkező képzőművészként tért vissza. [...] Sakač Milo(rad) festményeit expresszív vonások és egyben monokróm színskála jellemzi, s ebben a kontrasztban lehető fel legintenzívebben az útelágazás a helyes és a helytelen között, amivel az ember napról napra találkozik, amire a tárlat címével – Bukott angyalok – is utal...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Konferencia a kisebbségi nyelvhasználatról és oktatásról

Interkulturalitás és oktatás kisebbségi nyelven és írásban címmel szerveztek kétnapos konferenciát Zágórában, amelyen a nemzetiségi oktatásának a szereplői gyűltek össze. A Szerb Nemzeti Tanács szervezésében került sor a kétnapos konferenciára, ahol a kisebbségi nyelvhasználat és az oktatás volt a fókuszban. Milorad Pupovac, a szerb kisebbség parlamenti képviselője elmondta, hogy [...] még mindig vannak közegek, ahol ezen még szükséges dolgozni. [...] Csapó Nándor, a zágrábi Tudományos és Oktatási Minisztérium nemzetiségi főosztályának vezetője kiemelte, hogy az interkulturalitás a horvát társadalom szerves része,

hiszen a Horvát Köztársaság 22 nemzeti kisebbséget ismer el, amelyek gazdagítják az ország nyelvi, történelmi és kulturális értékeit. A kisebbségi anyanyelvi oktatási szférában az általános és középiskolát tekintve jelenleg Horvátországban kicsivel több, mint 10 ezer diák vesz részt...” Forrás: Kepesusags.com: [teljes cikk >](#)

Letették a magyar iskola alapkövét a földrengés sújtotta Petrinjában

A magyar kormány támogatásával épülő, húsz tantermes általános iskola alapkövét ünnepélyes keretek között tették le múlt szerdán a földrengés sújtotta Petrinjában. 2020 decemberének végén és 2021 január elején 4,5-6,3 erősségű földrengések rázták meg Közép-Horvátországot. [...] „...Ha az engedélyek megadása olajozott lesz, akkor az iskolában 2023 szeptemberében elkezdődhet a tanítás” – mondta Soltész Miklós, a magyar Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára...” Forrás: Kepesusags.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Egyre több diák nem érettségizik az oktatási törvény egyik kiskapuját kihasználó iskolák miatt

Egyre nőtt azoknak a középiskolát végzett diákoknak a száma, akik az utóbbi három évben nem iratkoztak be az érettségire, idén több mint 40 ezer diák meg sem próbálkozik átmenni a vizsgán. Az Eudpedu szerint sokszor saját tanáraik beszélnek le a diákokat a beiratkozásról, ugyanis azokban az oktatási egységekben, ahol egyetlen diák sem megy át az érettségire, már nem indítható cikluskezdő osztály, ami előbb a tanárok óraszámának csökkenéséhez, majd az iskola hosszabb-rövidebb időn belül megszűnéséhez vezetne...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Kis összegű támogatást kérhetnek a kormánytól a kulturális folyóiratok és kiadványok

Kulturális folyóiratoknak és kiadványoknak hagyott jóvá szerdán csekély összegű (de minimis) támogatást a kormány. A támogatás keretösszege 2,25 millió lej, és a 2022-2023-as időszakra szól – mondta Dan Cărbunaru kormányzó. A támogatásban évente maximum 40 kedvezményezett részesülhet...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Túl drága az anyanyelv?

A közigazgatásban igen, mert kizárólag a helyi önkormányzatot terhelik a kisebbségi nyelvhasználat költségei. Amelyeknek a zöme ráadásul rejtett költség: az önkormányzatok nem könyvelhetik el a nyelvi jogaink érvényesítéseként. [...] A helyi közigazgatás 2001-es törvénye hat megye és több száz település közzétételét kötelezte arra, hogy a román államnyelv mellett magyarul is kommunikáljanak a polgárokkal. Legalább száz település kellene roma nyelven is kommunikáljon a lakosaival. A német, ukrán, bolgár, szlovák, tatár nyelvet egyenként tucatnyi település kellene láthatóvá és használhatóvá tegye. Ez a romániai közigazgatási egységek közel hatoda. [...] Kirívó Kolozsvár esete: itt él a második legnagyobb erdélyi magyar közösség, közel ötvenezer fő, de aránya 2002 óta nem éri el a húsz százalékot. Ezért több éves pereskedés után, 2017-ben helyeztek ki először olyan helynévtáblákat a város kijáratainál, amelyeken magyarul is írja, hogy Kolozsvár. [...] Hogy a kisebbségi nyelvhasználat sokadrangú kérdés a helyi közigazgatásban, és drága is, az jól látszik az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának saját elemzéséből. [...] Horváth István, Csata Zsombor – az MTA köztestületének külső tagjai – illetve Székely István Gergő, a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet kutatói legutóbb azt mérték fel, hogy mennyibe kerül a kisebbségi nyelvhasználat az önkormányzatoknak...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Kiemelt bizalmi minősítés a Sapientia EMTE-nek

A Román Felsőoktatási Minőségbiztosítási Ügynökség (ARACIS) nemrég tette közzé az ötévente esedékes minőségi felmérés eredményét, amellyel kiemelt bizalmi minősítést kapott a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) – jelentette be szerdán az ennek alkalmából szervezett sajtótájékoztatón az egyetem vezetősége. [...] A kiemelt bizalmi minősítés birtokában elmondhatjuk, hogy a Sapientia az erdélyi magyar közösség elmúlt harminckét évének sikeres szakmai projektje. Az egyetem a Kárpát-medencei és a romániai magyar nyelvű felsőoktatás stabil és konszolidált eleme – közölte a mai sajtótájékoztatón Tonk Márton, a Sapientia jelenlegi rektora...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Páratlan erdélyi értékeket felügyel a református múzeum

Aki mentette már ki a szemétre szánt kupacból dedapja frontról küldött kopott képeslapját és a családi események feljegyzéseit őrző Bibliát, páratlan kincsként olvassa a megsárgult újságkivágást a családi fotóalbumban, főzi a tűznyomokat viselő nagyanyai recepteskönyv finomságait, az pontosan tudja, miért lenyűgöző az Erdélyi Református Múzeum maroknyi csapatának munkája. Őt szakember, aki fejébe és lelkébe vette, hogy felkutatja és megmenti az erdélyi református gyülekezetek poros ládáiban pusztuló, rejtőzködő kincseket. [...] Eddig 500 gyülekezetet látogattak meg, száznál több még hátravan. [...] Pokoly Társaság néven ismert szakembercsoport, amely a 2014-ben létrehozott Erdélyi Református Múzeum szakmai gerincét alkotja. [...] Az intézmény

megalakulásáról, tevékenységéről, szerepéről a kutatócsoport tagjával, Kovács Mária-Márta művészettörténéssel, az MTA köztestületének külső tagjával, a Református Múzeum egyik muzeológusával beszélgettünk...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Fennállásának 20. évfordulóját ünnepli az E-MIL

Az Erdélyi Magyar Írók Ligája (E-MIL) egyszerre családias és nagyszabású rendezvénysorozattal ünnepli fennállásának 20. évfordulóját, az ünneplők felidéznek az elmúlt két évtized számos emlékezetes pillanatát, nem csak díjakat és köteteket felsorolva, hanem betekintés engedve a kortárs erdélyi irodalmi élet sokak előtt rejtett berkeibe is. A rendezvénynek a kolozsvári Bulgakov Kávéház ad otthont, amely – mint a tagok visszaemlékezései és anekdotái is megerősítik – a kortárs erdélyi irodalom fontos színhelye volt. [...] Király László rámutatott: az E-MIL tagjai azért vannak, hogy olvassák egymást, utalva az egymásra való figyelemre és tiszteletre, hozzátéve, hogy meglátása szerint esély van arra, hogy a szervezet tagjai 50 év múlva is találkozzanak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Czetz János székely származású argentin ezredest mutatja be a júniusi Székelyföld

Megjelent a Székelyföld folyóirat 2022/6. száma, amelyben verssel jelentkezik Dimény H. Árpád, Király László, Király Zoltán; prózát publikál Kötter Tamás, Szabó-Biró Brigitta és Zsidó Ferenc. A folytatásban egy tematikus tömb található Czetz János két élete címmel, melyben a 200 éve Gidófalván született, székely-örmény származású magyar tábornok és argentin ezredes életútját járják körül felkért történészek. [...] Szülőfalujában, a háromszéki Gidófalván állítottak mellszobrot szerdán, születése 200. évfordulóján Czetz Jánosnak, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc legfiatalabb tábormokának, az Argentin Katonai Akadémia alapító igazgatójának. Carlos Maria Vallarino, Argentína bukaresti nagykövetségének ügyvivője beszédében elmondta: az Argentinában Juan Fernando Czetz néven ismert katona szaktudásával és fegyelmével hozzájárult a modern argentin állam megteremtéséhez. [...] A 200 éve született Czetz János alakját csütörtökön szabadtéri kiállítással, kopjafaállítással és Háromszéktől Argentináig címmel tudományos konferencia szervezésével idézik Sepsiszentgyörgyön...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Felavatták Kós Károly-szobrát Kolozsváron

A kolozsvári Kakasos templom előtt ünnepi istentisztelet keretében számos vendég és a gyülekezeti tagok jelenlétében a múlt héten felavatták a templom tervezőjének, Kós Károlynak az egész alakos szobrát. Az emlékmű alkotója Farkas Ádám budapesti szobrász. Az alkotás leleplezését követően beszélgettünk a Munkácsy Mihály- és Kossuth-díjas művésszel erdélyi gyökereiről, a szoborkészítés folyamatáról és Kós Károlyhoz való kötődéséről beszélgettünk...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Magyar feltalálók: Interaktív kiállítás nyílik Sepsiszentgyörgy egykori dohánygyárában

Június 13-án, a magyar feltalálók napja alkalmából, a Székelyföldi Hírközlési Örökség Egyesület rendhagyó kiállítást szervez. Sepsiszentgyörgy önkormányzatának közlése szerint, a tárlat megnyitóját követően szakmai konferenciára kerül sor, amelyen meghívott vendéglőadók tartanak előadásokat. [...] Az ismeretterjesztés és megemlékezés mellett, a rendezvény célja megismertetni a meghívott kreatív, önfenntartó műhelyeket a térség vállalkozóival, valamint műszaki és tudományos érdekeltségű személyekkel...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Káli Király István és György Alida kapta a Romániai Írók Szövetségének kisebbségi díjait

Kiosztották a Romániai Írók Szövetségének 2021-es díjait. A díjkiosztó gálára május 30-án a Tîrgu Jiu-i színházban került sor. Az Írószövetség Kisebbségi Bizottságának javaslatára, a magyar nyelvű irodalomért díjat a zsűri Káli Király Istvánnak ítélte Klastrom utca kettő című regényéért [...] A kisebbségi nyelvű elsőkönyves írónak járó debütdíjat pedig György Alida kapta Hármasszabály című prózakötetért...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi kiadók munkái is Szép Magyar Könyv-díjat kaptak

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése 2022-ben is meghirdette a legszínvonalasabb kivitelezésű magyar könyvek számára a Szép Magyar Könyv 2021-díjakért folyó versenyt. [...] A Művészeti könyvek kategóriában a győztes a Bookart Kiadó és az Iskola Alapítvány Kiadó gondozásában megjelent Tíz év című album, amely Részegh Botond csikszeredai képzőművész 2010 és 2020 közötti alkotói korszakából mutat be válogatást. Az alkotások szerepelnek előtérben, de emellett Barabási Albert-László, az MTA külső tagjának és Petrányi Zsolt és Dan Lazea szövegei is olvashatók a kötetben. [...] A Szépirodalom kategóriában a győztes Dávid István Isten szótagolva című könyve, amely a kolozsvári Koinónia Kiadónál jelent meg. [...] Az Ismeretterjesztő könyvek kategóriában a kolozsvári Iskola Alapítvány által kiadott Elmúlt Jelen – A romániai magyarok története a kommunizmustól a rendszerváltásig című gyűjtemény, melynek a szerkesztője a májusban tragikus gyilkosság áldozatává vált Molnár Beáta egyetemi előadótanár...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló a pedagógiai kísérleti projekt első üteméről

Az ukrán–magyar oktatási munkacsoport üléseinek 3. jegyzőkönyve alapján Ukrajna oktatási és tudományos Minisztere 2021. szeptember 29-én kiadott rendeletével engedélyezte A magyar tannyelvű iskola európai integrációs modellje című oktatás módszertani és tudományos pedagógiai kísérleti projekt elindítását. A 2021 októbere és 2026 novembere közötti időszakra tervezett program célja, hogy olyan oktatásmódszertani anyagokat dolgozzon ki és olyan ajánlásokat fogalmazzon meg, amelyek elősegítik a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolákban folyó képzés, azon belül az ukránnyelv-oktatás színvonalának az emelését a magyar nyelv megtartása és egy idegen nyelv elsajátítása mellett. A programhoz induláskor öt oktatási intézmény csatlakozott...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Évértékelő: Eredményes tanévet zárt a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány

Tizenegyedik alkalommal került sor a Kárpátaljai Tehetségnapra a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány („GENIUS” JA), a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) és a Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség (KMPSZ) közös szervezésében június 4-én. A rendezvényen – melynek a főiskola Esztergom terme adott otthont – a jelenlévőket Váradi Natália, a „GENIUS” JA igazgatója köszöntötte. [...] Váradi Natália, az MTA köztestületének külső tagja ezután összegezve a mögöttük álló tanévet elmondta: az Alapítvány 15 kárpátaljai tehetségpontjában több mint 2000 gyerek tanult és 300 oktató dolgozott. A bentlakásos, 3x3 napos tehetséggondozó és versenyfelkészítő hétvégéken közel 270 gyerek vett részt. Megszervezték a hagyományos sportrendezvényeket és 11 tábort, melyeken közel 700 gyerek vett részt...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Konferencián vettek részt a művészeti iskolák pedagógusai

Konferenciát szervezett a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség június 4-én, a művészeti iskolákban oktató pedagógusok számára. A tanárok egy része jelenléti formában vett részt az eseményen a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. [...] A tanárokat Orosz Ildikó, a Rákóczi-főiskola és a KMPSZ elnöke köszöntötte...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Emléktáblát avattak Nagymuzsalyban

2022. június 1-én a Nagymuzsalyi Hunyadi János Liceumban a végzősök búcsúzásával egyben felavatásra került a tanintézmény névadójának emléktáblája...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Képzés: Tudatosság és hajlandóság a felvidéki középiskolai oktatásban

A Közép-európai Alapítvány-CEF másutt már jól bevált kezdeményezését folytatja tovább a Felvidéken az oktatási rendszerben jártas Kiss Beáta és Menyhárt József. Ezúttal a dunaszerdahelyi Vámbéry Ármin Magyar Tannyelvű Gimnázium adott otthont az öt ciklusú képzésnek. Dunaszerdahelyen nem csupán a Vámbéry Ármin Gimnázium, hanem a helyi Egészségügyi Középfelsőiskola és a Vidékfejlesztési Szakközépfelsőiskola pedagógusai is részt vettek az öt hónapig tartó módszertani képzésen, amelynek utolsó fázisa zajlott tegnap a dunaszerdahelyi Vámbéry Ármin Gimnáziumban. A projektvezetők kellő pedagógiai gyakorlat birtokában egy Csehországban megismert, illetve az ottani gimnáziumokban brit módszerek alapján alkalmazott modellt szeretnének megvalósítani a Felvidéken, minél szélesebb körben...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Roman Holec, történész

A szlovákok számára Trianon nem akkora téma, mint a magyaroknál, ám Roman Holec legutóbbi, Trianon – diadal és tragédia című könyvét gyorsan szétkapkodták. A szlovák szakember Trianon századik évfordulójára megjelent kötetének már a második kiadása van a boltokban, hamarosan pedig a magyar fordítás is napvilágot lát. Ez az első olyan komoly szlovák történettudományi munka, amely kimondja, hogy Trianon igazságtalan volt a magyarokkal szemben – nem kíméli ugyanakkor a magyar felet sem. [...] A történelmi Magyarország és Csehszlovákia közötti folytonosság mértéke jóval nagyobb volt, mint arra számítani lehetett. Ez főként az ország elitje esetében volt így. [...] zömével többes identitású emberekről volt szó, akik úgy cseréltek identitást, mint más inget. Otthon talán magyarul beszéltek, de nyilvánosan csehszlováknak vallották magukat...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Ilyen volt a Katedra Történelemverseny döntője

Ahogy végignéztem a döntő szereplőin, a rendesen elfáradt diákokon és az aggódó felkészítő tanárokon, átfutott egy rövid gondolat az agyamon: „hát ezen is túl vagyunk...” De min is? Azon a majdnem egy éven, ami a verseny szervezésétől, egy íróasztaltól a

Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Pedagógiai Karának előadóterméig tartott. A múlt nyáron meghirdetett verseny témája azért volt „A harmadiktól a harmadikig – vagyis III. Bélától III. Andrásig”, hogy közelebb hozzuk a bő 13. század magyar történelmét a diákokhoz...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Riport: Oros László magángyűjteménye

Közel kilenc ezer szlovákiai magyar kiadvány és dedikált könyv található Oros László magángyűjteményében. Idén 45 éve annak, hogy a könyvtár tulajdonosa elkezdte összegyűjteni azokat a köteteket, kiadványokat, amelyek valamilyen módon a szlovákiai magyarsághoz kötődnek. [...] 1977 nyarán Dobos László és Fónod Zoltán járt nála és tekintette meg az akkor nagyjából 300 kötetből álló gyűjteményét. „Dobos László afelől érdeklődött, van-e a könyvtárban felvidéki magyar író műve. Magam is kicsit megdöbbenem, hogy nincs, ez indította el bennem azt az igyekezetet, hogy minél több szlovákiai magyar szerző művét összegyűjtsem. Akkoriban Prága mellett szolgáltam hivatásos katonaként, és kezdtem levelezésbe az itteni magyar írókkal, közéleti személyekkel. Így kezdtem összegyűjteni a könyveket, kéziratokat, dedikált köteteket...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Lezajlott a XII. Ipolyi Arnold Népmesemondó Verseny

A XII. Ipolyi Arnold Népmesemondó Verseny országos döntője június 6-7-én, új helyszínen, Gombaszögön került megrendezésre. A verseny egyik célkitűzése az egyes tájegységekhez kötődő mesék, viselet, tájnyelv és tájszavak révén a felföldi kulturális régió néprajzi sokszínűségének megjelenítése. [...] Takács Ottó, a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet vezetője köszöntőjében elmondta, hogy az országos döntőt megelőzően nyolc területi forduló került megszervezésre. Erre a megmérettetésre az arany sávos besorolást elért versenyzők jutottak el. Az idén növekedett a résztvevők száma. A 75 oktatási intézményből 70-en jutottak be az országos döntőbe...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Magyar Kulturális Hét Pozsonyban

Magyar Pozsony címmel kültéri (pop-up) kiállítást készített és nyitott meg a Pozsonyi Kifli Polgári Társulás. A rendezvény a Több mint szomszéd – Magyar Kulturális Hét Pozsonyban elnevezésű kulturális fesztivál keretében valósult meg a pozsony-óvárosi Hviezdoslav téren. A pop-up kiállítás tíz oszlopon, harminc oldalon, három nyelven – magyarul, szlovákul és angolul – mutatja be az egykori legtipikusabb pozsonyi magyar történelmi emlékeket, ugyanakkor a mai magyar jelenlétre is szeretné felhívni a figyelmet. [...]A pozsonyi születésű Házy Erzsébet az 1960-as és 70-es évek operaszínpadainak sztárja volt, nemcsak Magyarországon, hanem szerte a nagyvilágban. Egyik híres szerepe után kapta „az évszázad Manonja” elnevezést, és ez a címe annak a kiállításnak is, amely a Több mint szomszéd – Magyar Kulturális Hét Pozsonyban rendezvénysorozat keretében a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában került megrendezésre...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Szvorák Zsuzsanna életműdíjas

Idén a Duna Menti Tavasz (gyermek báb- és színpadfesztivál) egyik ötletadójáról és egykori mozaikrugójáról, Dusza Istvánról elnevezett életműdíjat a füleki gimnázium tanára, Szvorák Zsuzsanna kapta, aki Zsibongó Kisszínpadával már számos elismerést begyűjtött korábban is. [...] Aranysáv megy Szencre, Hetényre, Gömörfalvára, Ipolyságra és Királyhelmece is...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Múltidéző: Út a függetlenség felé – 30 éves lesz Szlovákia

Harminc éve ezekben a napokban dőlt el, hogy Csehszlovákia megszűnik. Az események gyorsan pörögtek és igazán forró volt a nyár 1992-ben. Az Új Szó korabeli számaiból szemlélve tekintjük át, mi történt az országban, különösen a magyarok lakta területein. Ekkoriban sem volt egységes magyar párt. Sőt, valójában négy magyar párt vállalta a magyarság képviselését. Az Együttélés politikai mozgalom ekkor nem csak a magyarokra koncentrált, hanem minden nemzetiségre és Csehországban is állítottak jelölteket. A választásokon két magyar formáció indult...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Kölcsönösen elismerik egymás diplomáit a balkáni országok

Aleksandar Vučić szerb elnök, valamint Észak-Macedónia és Albánia miniszterelnöke, Dimitar Kovačevski és Edi Rama együttműködési megállapodást írtak alá az oklevelek és tudományos címek kölcsönös elismerése mellett a kultúra, a turizmus és a gazdaság területein is a „Nyitott Balkán” nevű kezdeményezés ohridi csúcstalálkozóján...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Tartományi támogatás kulturális és művészeti projektekre

A nemzeti kisebbségek kultúrájával és művészetével foglalkozó projekteket támogat a tartományi művelődési titkárság. Idén 194 projektre összesen 15 millió dinárt ítéltek oda. Az egyesületek képzőművészeti, irodalmi, zenei és egyéb alkotásokkal, hagyományápolással, valamint könyvkiadással foglalkozó projekkel pályázhattak...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Kétnyelvű előadás bemutatójára készül a Szabadkai Népszínház Magyar Társulata

Az előadás Öreg Milija hőskölteményét veszi alapul, amelyet még Vuk Stefanović Karadžić vetett papírra. Az előadás szöveggönyve Brestyánszki Boros Rozália drámafordítása és Ágh István versfordítása alapján készült. Körmöci Petronella, a Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának társulatvezetője elmondta [...] ezáltal is elősegíthetjük azt, hogy megismerjük egymás kultúráját...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Silling István volt a VM4K vendége

150 éve kezdődött meg a Ferenc József öntöző- és hajócsatorna kiépítése. Mint ismeretes, Ferenc József császár és király egy ásócsapással megkezdte az építkezést. Erről, valamint a mindössze 25 lakosú Kis-Sztapáron található Pannónia-szoborról hallhattak az érdeklődők a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ csütörtök esti rendezvényén. [...] A helyszínen található a különös sorsú Pannónia-szobor, amelyet Türr István tábornok emeltetett. Az emlékmű felállításáról, megcsonkításáról Silling István néprajzkutató, az MTA köztestületének külső tagja tartott előadást...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Véget ért a 9+1 Nemzetközi Művésztelep májusi alkotótábora

A bácskossuthfalvi 9+1 Nemzetközi Művésztelep 44. Májusi Hagyományos Nemzetközi Alkotótáborának munkájában 24 alkotó vett részt. A szombaton zárult egyhetes táborban, baráti hangulatban, különféle technikákkal készültek az alkotások...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Odaítélték a 2020-as és 2021-es Sinkó Ervin Irodalmi Díjat

A 2020-as évre vonatkozó elismerést Döme Szabolcs kapja a zEtna Kiadónál megjelent Fejbunker című novelláskötetéért. Az indoklás szerint a kötet novellái az egyén és a közösség, az én és a másik, a nő és a férfi közötti kapcsolatot problematizálják. [...] A 2021-es díjat Oláh K. Tamásnak ítéltek a Kifulladás után című verseskötetéért, amely a Forum gondozásában jelent meg...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)